

Hollands Noorderkwartier

Unieke oplossing om wateroverlast te voorkomen

— Willem Lucassen

— In 1994 werd de kop van Noord-Holland getroffen door extreme regenval, met als gevolg ernstige wateroverlast. Toen zich dat in 1998 weer voordeed is besloten om maatregelen te nemen. Gekozen is toen niet voor vergroting van de bergingscapaciteit, maar voor een vrij unieke techniek om de gemaalcapaciteit te vergroten. Besloten is te investeren in een tijdelijke voorziening door in een bestaand spuicomples te Oostoever vier voortstuwers in te bouwen met elk een capaciteit van 7 m³ per seconde. Daarnaast is de automatisering volledig aangepast en zijn de stormschuiven gerenoveerd en voorzien van hydraulische cilinders. Door deze ingreep is de gemaalcapaciteit dus toegenomen met 1600 m³ per minuut, voldoende om de komende 10 à 15 jaar veiligheid te kunnen bieden.

— Cees Mantel, hoogheemraad van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, belast met de portefeuille landelijk gebied, zegt dat bewust gekozen is voor deze tijdelijke oplossing.

Mantel: 'Al geruime tijd werd binnen het toenmalige Uitwaterende Sluizen over de problematiek gediscussieerd. Vooral na de wateroverlast van 1998 werd duidelijk dat het systeem te krap bemeten was en dat aanpassen van de gemaalcapaciteit een goede oplossing was. Maar juist toen stond in de discussie het thema Anders omgaan met water centraal. De Commissie Tielrooy bracht met WB21 de discussie op gang over bergen of malen. Naar mijn mening is toen wat al te zeer de nadruk gelegd op bergen. Naderhand is het woord 'malen' wat minder besmet geraakt. Niet alleen bergen, niet alleen malen, maar bergen én malen, dat is naar mijn idee de oplossing.'

— In 2002, in de laatste maand van het bestaan van het Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland, is het besluit genomen om de capaciteit van gemaal Oostoever met 1600 m³ per minuut uit te breiden. Mantel: 'De toenmalige dijkgraaf van Waterschap Hollands Kroon, Steltenpool, heeft daar een belangrijke rol in gespeeld. Voor het nieuwe bestuur van Noordhollands Noorderkwartier waren ontwikkelingen in de Noordkop, het mogelijk uitbreiden van de natte infrastructuur in en rond Den Helder en het realiseren van het Wieringerrandmeer aanleiding om voor deze tijdelijke voorziening te kiezen.

— Met de keuze voor het vergroten van de capaciteit van bestaande spuumogelijkheden

door voortstuwers is een bedrag van ongeveer 2,5 miljoen euro gemoeid. Het bouwen van een nieuw gemaal om de afvoer vanuit de Amstelmeerboezem te vergroten zou ongeveer 25 miljoen euro kosten. Mantel: 'Dat we door het kiezen voor een tijdelijke oplossing een bedrag van meer dan 20 miljoen besparen, is echter niet waar. We moeten er mede als gevolg van klimaatsverandering en bodemdaling rekening mee houden, dat er over 10 à 20 jaar alsnog een nieuw gemaal gebouwd moet worden. Maar voor dit moment geldt dat met de gekozen methode veiligheid wordt geboden en dat er daardoor tijd is om na te denken over een definitieve oplossing.

